

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

Ташаббускор

Наркузиев Зафар

Журакулович

“___” _____ 2020й.

ТЕХНИК ИҚТИСОДИЙАСОСЛАР

**Банк имтиёзли кредитлари хисобидан
Паррандачилик фаолиятини ташкил
этиш ва тадбиркорлик фаолиятин
ривожлантири лойихаси**

САМАРҚАНД-2020

ЛОЙИҲА ТАШАББУСКОРИ:

Самарқанд вилояти, Пахтачи туманида истиқомат қилувчи Ўзбекистон Республикаси фуқароси **Гавхар**

ЛОЙИҲАНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААСИ:

Тадбиркор банк имтиёзли кредитлар ҳисобидан тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ва янги иш ўрилари яратишни режалаштирган

Ташаббускор фаолият кўрсатиш манзили:

Ўзбекистон Республикаси, Самарқанд вилояти Пахтачи тумани

БАНК РЕКВИЗИТЛАРИ

Банк: _____ «_____» банк, Самарқанд филиали

Х/р.: _____

Банк коди (МФО): _____

СТИР (ИНН): _____

ЛОЙИҲАНИНГ АСОСИЙ МОЛИЯВИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

- Лойиҳа суммаси: **500 000 000**
- Лойиҳада қатнашадиган шахсий маблағ: **0** фоиз ёки **0** сўм
- Кредит маблағлари **100** фоиз ёки **500 0000 000** сўм
- Ўртача йиллик даромад: **1 751 179 410** сўм
- Фаолиятдан олинadиган йиллик ўртача соф фойда миқдори: **411 537 254** сўм
- Лойиҳанинг соф фойда ҳисобидан реал оқланиш муддати: **24** ой
- Лойиҳанинг ўртача рентабеллик даражаси: **24** %
- Яратиладиган ишчи ўринлари сони: **8** та

ЛОЙИҲАДА КЎЗЛАНГАН АСОСИЙ МАҚСАД

Ушбу лойиҳанинг асосий мақсади ажратилган имтиёзли кредит маблағларидан унумли фойдаланиш, юртимиз иқтисодий ривожига ҳисса қўшиш, бўш иш ўринларини яратиш, инвестиция маблағларини самарали ўзлаштириш мақсадида Самарқанд вилояти Пахтачи туманида паррандачилик фаолиятни йўлга қўйилиши режалаштирилаётган тадбиркорлик фаолиятни ташкил этиш ва янги иш ўринлари яратиш ва умумий ҳисобда 8 та янги иш ўрнига ўринга мўлжалланган паррандачилик, фаолиятини ташкиллаштиришдан тушган даромадлар ҳисобидан кредитни қайтариб, тадбиркорлик фаолиятидан фойда кўришдан иборат. Ташкиллаштириш орқали хўжалик фаолиятини кенгайтириш. Лойиҳани амалга ошириш учун зарур бўлган маблағлар _____ «_____» банк кредит маблағлари ҳисобидан амалга ошириши режалаштирилган бўлиб, қисқа муддатда рентабеллиги юқори бўлган, тез қопланадиган, замонавий ва самарали бизнес фаолиятини ташкил этиш режалаштирилган.

БИЗНЕС ЛОЙИҲАНИНГ ТАВСИФИ

КИРИШ

Ўзбекистон давлати мустақилликка эришгач ўз олдига **“бозор иқтисодиётига асосланган, очик ташки сиёсатга эга булган кучли ҳукукий – демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш”**дек олий мақсадни кўзлаб, узининг янги тараккиёт йулини белгилаб олиб, ривожланган мамлакатлар каторига кушилиш борасида ижобий ишларни амалга оширмоқда.

Кузланган мақсадга эришиш учун танлаб олинган асосий бешта принципдан иборат булган **“Ўзбек модели”** (Иқтисоднинг сиёсатдан устуворлиги, Конуннинг устуворлиги, Давлатнинг бош ислохотчилик роли, Кучли ижтимоий сиёсат, Бозор иқтисодиётига босқичма-босқич утиш)нинг ва **“Харакатлар стратегияси”**ни барча мамлакатлар, шу жумладан АКШ, Англия, Франция, Германия, Россия, Хитой, Япония каби ривожланган мамлакатлар томонидан тан олиниши, давлат бюджетининг ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий куллаб-қувватлашга қаратилган умумий харажатлари мустақилликка эришгандан буён 50-55 фоиз атрофида ажратилаётганлиги (бирор бир мамлакатда, хаттоки

ривожланган мамлакатларда бюджет харажатларининг 50 фоизи атрофида бунча салмоқда ажратилаётгани йук), 2012 йилда 56,5 фоизни ташкил этган булса, бу курсаткич 2017 йилда 59 фоиздан ошганлиги, утган йилда аҳолининг реал даромадлари 26,5 фоизга, ойлик иш хаки, пенсия, нафака ва стипендиялар уртача 40,0 фоизга ошганлиги бунинг яккол далилидир.

Дунёнинг купгина тараккий топган, бугунги кунда баркарор ривожланиб келаётган давлатлари тажрибаси шуни курсатмоқдаки, аввало, узининг хусусий мулкига эга булган шахс ва бундай шахслардан иборат булган тоифа бу бойликни янада купайтириш, асраб-авайлаш, узини ва оиласини бокиш, шу билан бирга, давлат ва жамият зиммасида булган купгина вазифаларни амалга оширишга уз хиссасини кушади. Энг мухими, уз юртида тинчлик ва осойишталикни саклаш хамда химоялаш учун астойдил жон куйдиради. Кишлок хужалиги хам бошка барча сохалар каби айнан мулк эгаларига-тадбиркор ва ишбилармон инсонларга суянгандагина тараккий этади.

Энг мухими, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг 2018 йил 7 июндаги ПҚ-3777-сонли “Хар бир оила тадбиркор” Қарори ва 2018 йил 27 июндаги ПФ-5466-сонли “Ёшлар келажагамиз” давлат дастури қабул қилиниши ёшларга жуда кенг имкониятлар очиб бермоқда. Бу дастур асосида имтиёзли равишда ёш тадбиркорларга банк кредитлари ажратиш, бандликни таъминлаш ва иш ўрни яратиш дастурни энг олий мақсади бўлиб хисобланади.

Бу амалга ошрилаётган ишлар бир-бирини тулдириб, Ўзбекистон давлати мустакилликка эришгач уз олдига куйган олий мақсад яъни **“бозор иктисодиётига асосланган, очик ташки сиёсатга эга булган кучли ҳукукий – демократик давлат ва фукаролик жамияти барпо этиш”** борасида узокни кузлаб ижтимоий сиёсатни амалга оширмоқда. Бу эса мамлакатимизнинг тинчлигини, осойишталигини, баркарорлигини ва тараккиётини таъминламоқда.

Жуда қисқа давр мобайнида мамлакатни жадал ижтимоий-иктисодий ривожлантириш, аҳоли учун муносиб ҳаёт шароитларини яратиш мақсадида жойларда ишларнинг ҳақиқий аҳволини хар томонлама ва чуқур ўрганиш, халқ билан бевосита мулоқот ўрнатишнинг сифат жиҳатидан янги ва самарали шаклларини жорий этиш, айниқса, мамлакатимизнинг барча туман ва шаҳарларини қамраб олган ҳолда жойларга чиқиб фукароларни қабул қилиш

бўйича кенг қамровли тадбирларни амалга оширишга қаратилган қатор давлат ва ҳудудий дастурлар қабул қилинди.

Жойларда аниқланган муаммо ва камчиликларни бартараф этиш мақсадида, шунингдек, фуқароларимизнинг талаб ва таклифларига биноан қисқа вақт ичида шаҳарларда — кўп қаватли, қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида арзон уйлар қуриш, ичимлик суви, иссиқлик таъминоти, канализация тизимларини модернизация қилиш, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятини жадал ривожлантиришни таъминлаш, хусусий мулкни ҳар томонлама муҳофаза қилиш ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир дастурлар қабул қилинди ва амалга оширилмоқда.

Давлат органлари фаолияти натижаларини баҳолашда улар томонидан амалга оширилаётган ишлар аҳолининг ҳаёт сифатини қанчалик яхшилаётганига ҳамда маҳалла ва туманларнинг (шаҳарларнинг) ижтимоий-иқтисодий ривожланишини янада жадаллаштиришга бўлган таъсири етарлича эътиборга олинмаяпти.

«Ташаббускор ушбу лойиҳасида Паррандачилик фаолиятини ташкиллаштириб, хусусан парранда гўшти маҳсулотларини сотиш фаолиятини йўлга қўйиш ва ривожлантириш учун **500 000 000**сўм миқдорида инвестиция маблағини ўзлаштиришни кўзда тутган бўлиб, ушбу маблағлар ҳисобидан паррандачилик фаолиятини ташкил этиш ва бунинг эвазига паррандачилик фаолиятини йўлга қўйиш учун сарфланади. Эвазига эса рентабеллиги юқори бўлган, тез қопланадиган, замонавий ва самарали бизнес фаолиятини ташкил этиш режалаштирилган.

Ҳукуматнинг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик негизида ишлаб чиқриш соҳасини ислоҳ қилиш ва ривожлантиришга катъий киришганлиги, соҳанинг истиқболлари ва кўзланаётган режаларнинг амалга ошишини ҳисобга олиб ушбу лойиҳа молиявий жиҳатдан анча барқарор ва инвестициялар учун самарали дейиш мумкин. Шу сабабли ушбу соҳада иш фаолиятини бошлаётган тадбиркор ҳукуматнинг солиқ ва бошқа турдаги имтиёзлар билан тўлақонли қўллаб-қувватлашига эришади.

ЛОЙИХАНИНГ УМУМИЙ ШАРҲИ

Жорий йилда ишлаб чиқариш корхоналарини ташкил этиш ва хар бир махаллада хеч бўлмаганда битта ишлаб чиқариш корхонаси фаолиятини ташкил этишга бўлган талабни қондириш борасида қатор тадбирлар ва дастурлар ишлаб чиқилди. Бу борада кенг кўламли ишлар бутун Республика буйича олиб борилмокда.

Кейинги йилларда ишлаб чиқариш соҳасида кенг кўламли ислохотлар ўтказилиб, салмоқли натижаларга эришилмокда.

Бизнес фаолиятини режалаштиришнинг энг асосий ютуғи шундан иборатки, тўғри ташкил этилган бизнес режа хар бир тадбиркор учун энг долзарб масала соҳага инвестиция қилиш жозибадорлиги изохлайди. Ушбу бизнес режа паррандачилик фаолиятини ташкил этиш. Бундан ташқари ушбу корхонанинг ташкил этилиши ишчи ходимлар учун хам бир қанча қулайликларни келтириб чиқаради.

Лойиҳани амалга ошириш иккибосқичдан иборат.

1 БОСҚИЧ – Тайёргарлик ишларининг ташкил этилиши.

Вақт оралиғи: 1-2- ойлар.

Қилинадиган ишлар: Лойиҳани амалга ошириш учун зарурий маблағ ва капитал ресурс манбаларини аниқлаш, лойиҳанинг иктисодий ҳисоб китоблари, техник иктисодий асоси ва бизнес режасини ишлаб чиқиш. Лойиҳа сметасини аниқлаш. Биноларни қуриш учун қурувчи-пудратчи корхоналар ва ишлаб чиқариш асбоб-ускуналарини етказиб берувчи ташкилотлар (Республика худуди ва чет - эл) билан сотиб олиш буйича шартномалар ва келишув баёнлари тузиш, ундан ташқари махаллий савдо ташкилотлари билан фаолият йўлга қўйилгандан кейин биринчи чорак учун зарур бўлган олди-сотти хамкорликлар буйича келишувлар олиб бориш. Банк молия муассасаларига ушбу лойиҳани амалга ошириш учун зарурий маблағ суммаси ва лойиҳа самарадорлигини асословчи ҳужжатлар билан белгиланган тартибда мурожаат этиш ва зарурий ҳолатда кредитни ўзлаштириш.

2 БОСҚИЧ: Қурилиш-монтаж ишлари ва инвестицияни ўзлаштириш.

Вақторалиғи: 3-4- ойлар

Қилинадиганишлар: Кредит маблағларини ўзлаштириб лойиҳада кўзда тутилган барча ишларни яқунлаш. Яъни бу босқичда аввало ташкил этилиши режалаштирилаётган корхона биноси атрофи тозаланиб, ободонлаштирилади ва парранда гушти махсулотлари етиштириш корхонаси биноси жихозланади. Ва жўжалар сотиб олинади Бу бино Самарқанд вилояти Пахачи тумани худудида ташкил этилиши режалаштирилган.

ЛОЙИҲАНИНГ СТРАТЕГИК МАЗМУНИ ВА МАҚСАДИ

Лойиҳанинг асосий мазмуни Самарқанд вилояти худудида Паррандачилик фаолиятини ташкил этилиб тадбиркорлик фаолиятдан фойда кўриш, шунингдек вилоят аҳолисининг ижтимоий жиҳатдан кўллаб – қувватлаб, янги иш ўринлари яратишдан иборат.

Стратегик жиҳатдан корхона кўшимча иш ўринларини яратиб, маҳаллий аҳоли турмуш даражасини яхшилашни, хизмат кўрсатиш биноси атрофидаги ташландиқ ерларни ободонлаштириб, ҳудуд инфратузилмаси ривожига ҳисса қўшишни, ободонлаштириш натижасида экология яхшиланишига ҳам ҳисса қўшишни мақсад қилган.

Стратегик жиҳатдан ташаббускор ўз олдига юқорида айтиб ўтилган барча мақсадларга эришишни, ва лойиҳа даврида (15 йил) тўлақонли тўхтовсиз ишловчи корхона яратиш, ишчилар учун энг қулай ва ижтимоий жиҳатдан энг маъқул мухитни яратишни ва ҳудуд аҳолиси учун юқори сифатли, ҳаммабоп ва арзон махсулотлар яратишни мақсад қилиб қўяди. ташаббускор бу мақсадларга эришиш орқали аҳоли иқтисодий-ижтимоий аҳволини ривожланишига ўз хиссасини қўшиш ва шу муддат ичида шаҳар, вилоят ва Республикада етакчи ўринлардан бирини эгаллашни, истиқболда ишлаб чиқариладиган махсулот сонини кўпайтириб соҳанинг етакчиларидан бирига айланишни ва соҳага кўшимча инвестициялар олиб киришни режа қилган.

Келгусида ташаббускор олдига қўйган барча мақсадларга эришиб, келгуси беш йилликда Самарқанд вилояти Пахачи тумани худудида етакчи парранда гушти етиштириш корхонаси сифатида кўзга кўринган корхоналардан бирига айланиб олишни олдидаги истиқболли режалардан бири қилиб белгилайди.

ЛОЙИҲА АСОСИГА ҚЎЙИЛГАН АСОСИЙ ПАРАМЕТРЛАР

Хариди режалаштирилган махсулот умумий қиймати – **500 000 000**сўм.

Фаолиятнинг мазмуни–Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри ҳудудида банк имтиёзли кредитлари ҳисобидан паррандачилик фаолиятини ташкил этиш ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш лойиҳаси.

Лойиҳа суммаси (киритиладиган инвестициялар ҳисобидан):**500 000 000**сўм.

Солиқ тўловлари амалга оширилгунга қадар бўлган соф фойда (ўрта ҳисобда) - **81 596 000** сўм.

Ўрта ҳисобдаги йиллик соф фойда – **411 537 254** сўм

Лойиҳанинг тўла қопланиш муддати – **2** йил.

Лойиҳа самарадорлигининг интеграл кўрсаткичлари	
Кўрсаткич	Мазмун
Лойиҳанинг ялпи даромаддан ўзини оқлаш муддати	1 йил
Лойиҳанинг солиқлар тўлангунга қадар бўлган фойдадан оқланиш муддати	9 ой
Кредит қайтарилгандан кейинги соф фойдадан оқланиш муддати	1 йил
Ўртача рентабеллик даражаси (соф фойданинг харажатларга нисбати)	24%
Тўла оқланиш даври	18 ой

Лойиҳанинг умумлашган «Монте – Карло» усулидаги таҳлили шуни кўрсатадики, хатто фаолият ривожининг пессимистик сценарийси барқарор кўрсаткичларга ҳамда ижобий прогнозларга эга. Яъни лойиҳанинг ўз ўзини оқлаш муддатининг лойиҳа давомийлиги билан тенглиги, соф фойда даражасининг пессимистик прогнозларда (бошқаларга нисбатан паст нархлардаги махсулотни назарда тутиб) юқорилиги, яъни ялпи даромадга нисбатан **24** фоиз ортиқроқ эканлиги, нормал рентабеллик лойиҳани барқарор ва даромадли эканлиги асослайди.

Бундан ташқари, лойиҳанинг мавсумийлик характерга эга эмаслигини ҳисобга олсак, бу иш хақи харажатларининг иш хажмига қараб ошириб бориш имкониятлари мавжудлиги, ва лойиҳадаги инвестиция маблағидан бир эмас, бир неча маротаба самарали фойдаланиш имконияти мавжудлиги, инвестициянинг тўла қайтарилишининг рисклардан холи равишда кафолатланганлиги ва фаолиятни аҳолига сифатли хизмат кўрсатиш орқали ўзини оқлаб, фойда

келтирилишини, лойиҳанинг муваффақиятли бизнес фаолият эканлигини асослайди.

Бу эса ўз навбатида унинг самарали ва фойдали бизнес фаолият сифатида жозибadorлигини оширади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖАРАЁНИНИНГ ТАВСИФИ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖАРАЁНИ ШАРХИ

Режалаштирилаётган тадбиркорлик фаолияти Самарқанд вилоятида ташкил этилиши режалаштирилган корхона биноси атрофи ободонлаштиришдан бошланади.

Шу билан бирга, корхона раҳбари корхонани ташкил этишда ишчиларга яхши иш шароитлари яратишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

КОРҲОНА ҚУВВАТИ

Ташаббускор ташкил этилиши режалаштирилаётган корхонада Парранда гўшти етиштириш фаолиятин ташкиллаштиришни режалаштирган.

4 - Жадвал. Хизмат кўрсатиш қуввати

сўмда

100 % қувватда						
№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				Жами сумма
		Ўлчов бирлиги	Ойлик Сони	Бир бирлик нархи	Жами сумма	
1	Парранда гўшти	КОМП	43 000	16 000		688 000 000
Жами						688 000 000
сўмда						
1 йилда	Нарх усиши	Қувват =%				1,00
№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				Жами
		Ўлчов бирлиги	Сони	Бир бирлик нархи	Ойлик тўлови	
1	Парранда гушти	КОМП	301000	16 000	688000000	4 816 000 000
Жами ишлаб чиқариш қиймати						4 816 000 000
2 йилда	Нарх усиши -10%	Қувват=%				1,00
№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				Жами
		Ўлчов бирлиги	Сони	Бир бирлик нархи	Ойлик тўлови	
1	Парранда гўшти	КОМП	331100	17 600	832480000	5 827 360 000
Жами						5 827 360 000
3 йилда	Нарх усиши -15%	Қувват=%				1,00

№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				Жами
		Ўлчов бирлиги	Сони	Бир бирлик нархи	Ойлик тўлови	
1	Парранда гушти	комп	380765	20 240	1100954800	7 706 683 600
Жами						7 706 683 600

ИШЧИ КУЧИ РЕСУРЛАРИ ВА УЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБ

Ушбу лойиҳанинг ишчи кучига ва ходимларга бўлган талаби 8 кишини ташкил қилади. Шундан маъмурият ходимларининг сони 2 тани ташкил қилиб, қолган 6 киши ишчи хизматчилардан иборат бўлади.

Маъмурий ходимлар таркиби корхона раҳбари вахисобчидан иборат бўлади.

Ишчи – хизматчи ходимлар таркиби эса 6 нафаро ишчи ходимларидан иборат бўлади.

Ишчиларнинг иш вақти 8 соатлик олти иш куни тартибида ташкил этилади, яъни эрталаб соат 9:00 дан кеч соат 17:00 гача (тушлик 13:00 дан 14:00 гача) иш вақти ҳисобланади.

(Қаранг: ҳисоб-китоби Молиявий бўлим, 13- жадвал)

ИШЧИЛАРГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБ ВА КАДРЛАР ДАСТУРИ

Хизмат кўрсатиш жараёни сифатли бўлиши учун режалаштирилаётган фаолият малакали ишчи кучи ва билим талаб қилади. Шу сабабли, ишга олинадиган ходимларга қуйидаги талаблар қуйилади. Жумладан:

- 1. Маъмурият ходимларига қўйиладиган талаблар:** олий маълумот, мутахассисликнинг иш лавозими ва мажбуриятларига мослиги, айнан шу ёки шунга ухшаш соҳада камида икки йил давомида ишлаган бўлиши, виждонийлик ва одамийлик сифатлари талабга жавоб бериши керак.
- 2. Ишчи-хизматчи ходимларга қўйиладиган талаблар:** энг камида ўрта-махсус маълумотнинг мавжудлиги, соҳа ишини тушунган бўлиши ва шунга ўхшаш соҳада камида бир йил фаолият кўрсатган бўлиши керак.

Булардан ташқари, тартиб-интизом, ростгуйлик, инсоф ва ҳакконийлик, маҳаллий халқ анъаналари ва удумлари билан танишлик, биттадан ортиқ тилни билишлиги каби сифатларга ҳам алоҳида эътибор қаратилади.

ЭНЕРГИЯ РЕСУРЛАРИ САРФИ

Юқорида таъкидлаб ўтилганидек ташкил этилиши мўлжалланаётган корхона учун қуриладиган бинода барча энерготўйинот тизимларига уланиш имконияти мавжуд ва қурилишлойихасида уларга тўйик уланиш кўзда тутилган.

Электроэнергия сарфи асосан биноларни ёритиш ва ускулар ишлаши учун сарфланади. Шу сабабдан корхонанинг кунлик електроэнергия ресурсларига бўлган талаби 25 кВт ва йиллик сарф миқдори 9125кВт.ни ташкил этади.

Электроэнергия таъминоти учун тўловларни амалга ошириш ойма-ой олиб борилади.(Қаранг: 14- жадвал)

ФАОЛИЯТНИНГ МАРКЕТИНГ ТАҲЛИЛИ

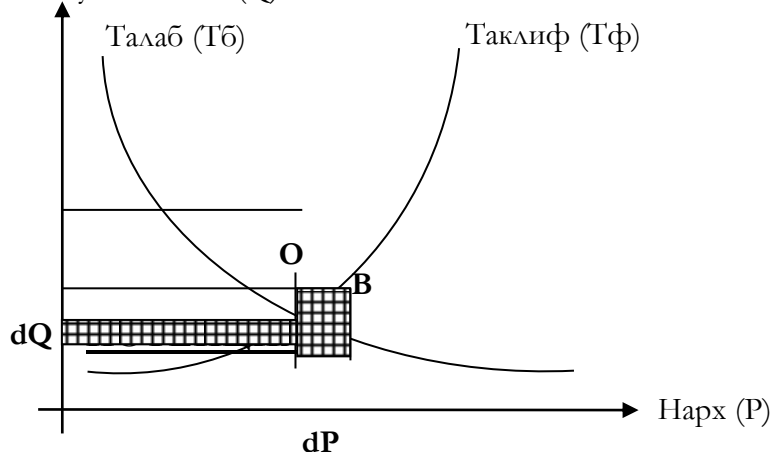
ТАЛАБ ВА ТАКЛИФ, НАРҲ ШАКЛЛАНИШ ОМИЛЛАРИ ТАҲЛИЛИ

Корхонанинг иқтисодий бозордаги талаб таклифдан кўпроқ бўлиб, бунга йил давомида маҳсулот сифати тўйик реализацияси ва ички бозордаги нархларнинг меъёрий нархлардан анча юқорилиги далил бўла олади.

Соҳанинг кейинги ун йиллик ичидаги ривожланиши таклиф сонининг кескин ортишига ва аҳолини эҳтиёжини қондирилишига эришилаётган бўлганлигига қарамасдан ушбу сифатли хизматга бўлган талаб кундан-кунга ўсиб бормокда.

Талаб ва таклиф мутаносиблиги.

Маҳсулот хажми (Q)

Шартли белгилар:

Q – Бозорга олиб чиқилган маҳсулот

P – Сотилган маҳсулот нархи

G_b – маҳсулотга бўлган потенциал талаб

G_f – маҳсулотнинг потенциал таклифи

O – Талаб ва таклифнинг оптимал ҳолати

(нарх ва маҳсулот миқдорининг оптимал

кесишув нуқтаси)

B – бугунги кундаги ички бозордаги юқори нарх

ва маҳсулот миқдорининг камлигини изоҳловчи

нуқта

dQ – етишмаётган маҳсулот миқдори

dP – оширилган нарх

ТАЛАБ ВА УНГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР

Потенциал талаб сифатида аҳолининг сифатли маҳсулотга бўлган харид қобилияти билан таъминланган талабга айтилади. Ушбу хизматга эҳтиёж ва талабнинг юқори бўлишига қарамасдан республика микёсида йиллик катта потенциал талаб мавжуд.

Потенциал талабга қуйидаги омиллар ўз таъсирини ўтказди:

▪ Бозорда таклифнинг талабдан кам бўлиши (махсулот дефицити) – яъни таклифнинг хаддан зиёд камайиб кетиши талабнинг кескин кўтарилишига, аҳолининг дефицитга айланган махсулотга эътибори ва харид қилишга интилиши ошишига олиб келади.

▪ Аҳоли турмуш даражаси – яъни аҳоли турмуш даражасининг яхшиланиб бориши истеъмол товарлари харидини ошириб, потенциал талабнинг ошишига ва аксинча турмуш даражаси ва ижтимоий ахволнинг ёмонлашуви потенциал талабнинг камайишига сабаб бўлади.

▪ Ижтимоий сиёсат – ижтимоий ҳимоянинг яхшиланиши ва ижтимоий мухитнинг барқарорлиги потенциал талабга тўғри мутаносиб равишда таъсир қилади.

▪ Инфляция даражаси – инфляция ёки дефляция даражасининг кескин ошиши ёки тушуши потенциал талабга тўғри мутаносиб равишда таъсир кўрсатиши мумкин.

▪ Юқоридаги омилларга ўхшаш яна кўплаб сиёсий ахвол, иктисодий танглик ва мафкуравий ўзгаришлар, уруш ва форс – мажор ҳолатлар, технологик ўзгаришлар ва глобаллашув ва интеграция жараёни, табиий офатлар ҳам потенциал талабнинг ўзгаришига ўз таъсирини ўтказиши мумкин.

SWOT (АЗИТ) ТАҲЛИЛИ

5 – жадвал.

Афзалликлар (Strengths)	Заифликлар (Weaknesses)
1. Янги замонавий технология. 2. Нарх ва таннархнинг нисбатан пастлиги. 3. Мақсад аниқлиги ва мақсад сари интилувчанлик 4. Юқори сифат 5. Кредит фоизларининг нисбатан солиштирма пастлиги ва солиқ имтиёзларининг мавжудлиги 6. Рақобатбардошлилик 7. Ривожланиб бораётган инфратузилмаларга яқинлик. 8. Ва. х. к.	1. Ташқи омилларга таъсирчанлик, махсулот яроқлилик муддатининг озлиги 2. Дастлабки босқичларда хорижий валюталар курсининг ишлаб чиқариш ва савдо – фаолиятига таъсири. 3. Истеъмолчилар ва харидорлар ишончини ва ишлаб чиқариш кўникмасини шакллантиришда юзага келадиган яийинчиликлар 4. Дастлабки босқичда бозорнинг рақобатига таъсирчанлик 5. Об хаво шароитлари ва хосил ҳолатига боғлиқлик. Ва. х. к.
Имкониятлар (Opportunities)	Тусиклар (Treats)
1. Четдан кўшимча инвестициялар	1. Юзага келиши мумкин бўлганғирром рақобат

киритиш имкони мавжудлиги 2. Ўз савдо шахобчаларини очиб, улар оркали махсулот сотишни йўлга қўйиш имкони мавжудлиги 3. Нарх эгилувчанлигидан (камайтириш ва кўпайтириш потенциали мавжудлигидан) фойдаланиш 4. Ва. х.к.	2. Дастлабки вақтда бозорга чиқиш ва махсулотни сотиш ишларини ташкил этишда юзага келадиган қийинчиликлар. 3. Ва. х. к..
---	--

МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ ВА ДАСТУРИ

Ушбу бўлимда худудий бозорларда ва бошка худудларда корхона фаолиятини ташкил этиш масалалари кўриб чиқилади.

корхонанинг мувафаккиятли ташкил этилиши учун корхона фойдасига салбий таъсир кўрсатмасдан имкон қадар дисконт нархлар ва чегирмалар таклиф этиш (агар харид микдори юқори бўлса) режалаштирилган.

Ундан ташқари корхона раҳбари паррандачилик фаолиятини ташкил этишда ишчиларга пуллик рағбатлантиришлар беришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Корхона 8 иш ўрнига мўлжалланган бўлиб ишчиларнинг ойлик иш ҳаққи корхона даромадолари ошиши нисбатига оширилиб боришини режалаштирган

ЛОЙИХАНИНГ МОЛИЯВИЙ АСОСЛАРИ

8-жадвал. Лойиҳатўғрисидақисқача маълумот

Лойиҳанинг номланиши	Самарқанд вилояти, «_____» банкининг Тижорат кредитдан фойдаланиб аҳолига биринчи эҳтиёжи ҳисобланган озиқ-овқат, ноозиқ-овқат махсулотлари дўкони фаолиятини ташкил этади
Лойиҳа суммаси	500 000 000 сўм
Лойиҳа иштирок этадиган шахсий инвестиция	0 сўм
Лойиҳада катнашадиган кредит микдори	500 000 000 сўм
Лойиҳада режалаштирилаётган ўртача йиллик соф фойда	411 537 254 сўм
Лойиҳа муддати	18 ой
Лойиҳанинг реал оқланиш муддати	14 ой

Лойиҳани режалаштириш санаси	2020 йилнинг тўртинчи чораги
Лойиҳа ташаббускори	Гавхар
Лойиҳа ташаббускорининг манзили:	Ўзбекистон Республикаси, Самарқанд вилояти, Пахтачи тумани
Лойиҳа ташаббускорининг телефон рақами	

УМУМИНВЕСТИЦИОН ХАРАЖАТЛАР ВА МОЛИЯЛАШ МАНБААЛАРИ

Жадвал № 9. Кредит маблағларининг сарфланиши ва молиявий харажатлар.

А. Кредит ҳисобига харид қилинаётган маҳсулот					
№	Маҳсулот номи	Ўлч.бир.	Сони (дона)	Режалаштири-лаётган харид нархи (сўм)	Жами қиймат сўмда
1	Жўжа	дона	40 000	5 400	216 000 000
2	Ем маҳсулотлари	кг	35 000	4 500	157 500 000
3	Қурилиш таъмирлаш ва жихозлаш	Х	1	126 500 000	126 500 000
Жами :					500 000 000
Жами :					500 000 000

Жадвал № 10. Умуминвестицион харажатлар ва молиялаштириш манбаалари

А. Лойиҳанинг умумий қиймати			
№	Кўрсаткичларнинг номланиши	Маҳаллий валюта (сўм)	Хиссаси (%)
1	Қурилиш таъмирлаш ва жихозлаш	126 500 000	
2	Жўжа	216 000 000	
3	Ем маҳсулотлари	157 500 000	
ЖАМИ		500 000 000	
3	Руйхатга олиш тўлови (нотариус)	1 500 000	
4	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	1 000 000	
5	Кўзда тутилмаган бошқа харажатлар	4 000 000	
ЖАМИ		6 500 000	
ЖАМИ ЛОЙИХАНИНГ БОШЛАНГИЧ ҚИЙМАТИ		506 500 000	100
В. Молиялаштириш манбаалари			
№	Кўрсаткичларнинг номланиши	Шахсий маблағ иштироки	кредит иштироки

1	Жихозлаш харажатлари		67 400 000
2	Жўжа		232 600 000
3	Ем махсулотлари		126 500 000
4	Руйхатга олиш тўлови (нотариус)	1 500 000	0
5	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	1 000 000	0
6	Кўзда тутилмаган бошқа харажатлар	4 000 000	0
ЖАМИ:		6 500 000	500 000 000
ФОИЗЛАРДА:		%	
С. Жами молиялаштириш ва манбаалар			
№	Номланиши	Сўм	%
1	Шахсий маблағ иштироки	6 500 000	
2	Кредити қиймати иштироки	500 000 000	
ЖАМИ:		506 500 000	100%

КОРХОНА ДАРОМАДИ РЕЖАСИ

Жадвал № 11. Хизмат кўрсатиш ва ялпи тушум режаси

Ишлаб чиқаришдан тушган тушум прогнози					
№	Махсулот номи	Ўлчов бирлиги	Сони	Йиллик тўлови	Жами
1 йилда					
1	Парранда гўшти	комп	301000	16 000	4 816 000 000
Жами					4 816 000 000
2 йилда					
1	Парранда гўшти	комп	331100	17600	5 827 360 000
Жами					5 827 360 000
3 йилда					
1	Парранда гўшти	комп	380765	20 240	7 706 683 600
Жами					7 706 683 600

ХОМ – АШЁ РЕСУРСЛАРИ САРФ – ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 12. Хом – ашё хариди учун йиллик САРФ - ХАРАЖАТЛАР

Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда) (50 киши ҳисобидан)							
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				Сони	суммаси	Сони	суммаси
1	Ем маҳсулотлари	Кг	1 134	34020	153 090 000	238 140	1 071 630 000
Жами:							1 071 630 000
1-йил		Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100 % қувватда)					
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сони	суммаси	Сони	Суммаси
1	Ем маҳсулотлари	Кг	1134	34020	153 090 000	238 140	1 071 630 000
Жами:							1 071 630 000
2-йил		Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда, нарх ўсиши 10%)					
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сони	суммаси	Сони	Суммаси
1	Ем маҳсулотлари	Кг	1247	37422	185 238 900	261954	1 296 672 300
Жами:							1 296 672 300
3-йил		Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда, нарх ўсиши 15%)					
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сони	суммаси	сони	Суммаси
1	Ем маҳсулотлари	Кг	1435	43035	244 978 445	301247	1 714 849 117
Жами:							1 714 849 117

ИШЧИ КУЧИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 13. Штатлар жадвали ва йиллик иш хақи фонди

	Лавозими	Сони	Ойлик иш хақи	Умумий иш хақи	Йиллик иш хақи (12 ой)	12 % иш хақидан даромад солиғи
1.1. МАЪМУРИЯТ						
1	Корхона раҳбари	1	1 500 000	1 500 000	18000000	2160000
2	Ҳисобчи	1	1 300 000	1 300 000	15600000	1872000
<i>Маъмурият жами:</i>		2	2 800 000	2 800 000	33 600 000	4 032 000
1.2. ИШЧИ ХИЗМАТЧИЛАР						
1	Ишчи ходимлар	6	1 000 000	6 000 000	72 000 000	8 640 000

Ишчи хизматчилар жами:	6	1000000	6000000	72000000	8640000
ХАММАСИ:	8	3800000	8800000	105600000	12672000

Жадвал № 13а. Иш хақи фондининг йилдан йилга ўсиб бориши

№	Номланиши	1 йил	2 йил	3 йил
1	Маъмурият иш хақи	33 600 000	36960000	42504000
2	Маъмурият иш хақидан 12 % ажратма	4 032 000	4435200	5100480
3	Ишчи хизматчилар иш хақи	72 000 000	79200000	87120000
4	Ишчи хизматчилар иш хақидан 12 % ажратма	8 640 000	9 504 000	10 454 400
5	Жами ишхақи харажатлари	105 600 000	116 160 000	129 624 000
6	Жами 12 % ажратмалар	12 672 000	13 939 200	15 554 880
ЖАМИ ИШ ХАҚИ ХАРАЖАТЛАРИ		118 272 000	130 099 200	145 178 880

ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 14. Коммунал харажатлар

Энергия ресурсларига бўлган талаб(сўм)							
№	Номланиши	Ўл.бир	Кунлик сарф	Ойлик сарф	Йиллик сарф	Бир бирлик нархи	Йиллик сарф қиймати
Биринчи йилда							
1	Электр энергияси	кВт/соат	25	650	7 800	400	3 120 000
2	Ичимлик суви	м.куб	15	390	4 680	400	1 872 000
3	Оқова	м.куб	15	390	4 680	200	936 000
4	Табиий газў	м.куб	35	910	10 920	600	6 552 000
Жами йиллик сарф							12 480 000
Иккинчи йилда							
1	Электрэнергияси	кВт/соат	28	715	8 580	440	3 775 200
2	Ичимлик суви	м. куб	17	429	5 148	440	2 265 120
3	Оқова	м.куб	17	429	5 148	220	1 132 560
4	Табиий газ	м.куб	39	1001	12 012	660	7 927 920
Жами йиллик сарф							15 100 800
Учинчи йилда							
1	Электрэнергияси	кВт/соат	32	822	9 867	506	4 992 702
2	Ичимлик суви	м. куб	19	493	5 920	506	2 995 621

3	Оқова	м.куб	19	493	5 920	253	1 497 811
4	Табиий газ	м.куб	44	1151	13 814	759	10 484 674
Жами йиллик сарф							19 970 808
Жами уч йиллик сарф							47 551 608

ЯЛПИ ХАРАЖАТЛАРҲИСОБИ

Жадвал № 16. Ялпи ишлаб чиқариш харажатлари (таннарх калькуляцияси)

Лойиха даврининг жами харажатлари (таннарх калькуляцияси)			
Харажат турлари	1 йил	2 йил	3 йил
<i>Қувватларнинг ўзлаштирилиши</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
Хом ашё харажатлари	1 071 630 000	1 296 672 300	1 714 849 117
Коммунал харажатлар	12 480 000	15 100 800	19 970 808
Иш хақи харажатлари	105 600 000	116 160 000	129 624 000
Ишчи-ходимларининг иш хақидан ижтимоий тўлов ажратмалари	12 672 000	13 939 200	15 554 880
Жами харажатлар	1 202 382 000	1 441 872 300	1 879 998 805

КРЕДИТ КАЙТАРИШ ДАВРИ

Жадвал № 17 Кредит қайтими жадвали

1	500 000 000	0	5833333	5833333	500 000 000
2	500 000 000	0	5833333	5833333	500 000 000
3	500 000 000	0	5833333	5833333	500 000 000
4	500 000 000	0	5833333	5833333	500 000 000
5	500 000 000	0	5833333	5833333	500 000 000
6	500 000 000	0	5833333	5833333	500 000 000
7	500 000 000	16666667	5833333	22500000	483 333 333
8	483 333 333	16666667	5638889	22305556	466 666 667
9	466 666 667	16666667	5444444	22111111	450 000 000
10	450 000 000	16666667	5250000	21916667	433 333 333
11	433 333 333	16666667	5055556	21722222	416 666 667
12	416 666 667	16666667	4861111	21527778	400 000 000
13	400 000 000	16666667	4666667	21333333	383 333 333
14	383 333 333	16666667	4472222	21138889	366 666 667
15	366 666 667	16666667	4277778	20944444	350 000 000
16	350 000 000	16666667	4083333	20750000	333 333 333
17	333 333 333	16666667	3888889	20555556	316 666 667
18	316 666 667	16666667	3694444	20361111	300 000 000
19	300 000 000	16666667	3500000	20166667	283 333 333
20	283 333 333	16666667	3305556	19972222	266 666 667
21	266 666 667	16666667	3111111	19777778	250 000 000
22	250 000 000	16666667	2916667	19583333	233 333 333
23	233 333 333	16666667	2722222	19388889	216 666 667

24	216 666 667	16666667	2527778	19194444	200 000 000
25	200 000 000	16666667	2333333	19000000	183 333 333
26	183 333 333	16666667	2138889	18805556	166 666 667
27	166 666 667	16666667	1944444	18611111	150 000 000
28	150 000 000	16666667	1750000	18416667	133 333 333
29	133 333 333	16666667	1555556	18222222	116 666 667
30	116 666 667	16666667	1361111	18027778	100 000 000
31	100 000 000	16666667	1166667	17833333	83 333 333
32	83 333 333	16666667	972222	17638889	66 666 667
33	66 666 667	16666667	777778	17444444	50 000 000
34	50 000 000	16666667	583333	17250000	33 333 333
35	33 333 333	16666667	388889	17055556	16 666 667
36	16 666 667	16666667	194444	16861111	0

ДАРОМАДЛАР, ХАРАЖАТЛАР ВА ФОЙДА ҲИСОБИ

Жадвал № 19. Даромадлар ҳисоби

Даромадлар ва харажатлар бўйича ҳисобот					
Номланиши	1 йил	2 йил	3 йил	Жами	Ўртача
Соф тушум	1 йил	2 йил	3 йил	Жами	Ўртача
Жами сарф харажатлар	4 816 000 000	5 827 360 000	7 706 683 600	18 350 043 600	6 116 681 200
Ялпи даромад	1 202 382 000	1 441 872 300	1 879 998 805	4 524 253 105	1 508 084 368
Ялпи рентабеллик(ялпи тушумга нисбатан)	3 613 618 000	4 385 487 700	5 826 684 795	13 825 790 495	4 608 596 832
Банк хизмати	28%	29%	30%	29%	29%
Кўзда тутилмаган харажатлар (Транспорт, Суғурта, рискларни коплаш вах.к.)	15 000 000	16 500 000	18 975 000	50 475 000	16 825 000
Жами қўшимча харажатлар	20 000 000	22 000 000	25 300 000	67 300 000	22 433 333
Жами фойда микдори	35 000 000	38 500 000	44 275 000	117 775 000	39 258 333
Ягона солиқ 4 %	3 578 618 000	4 346 987 700	5 782 409 795	13 708 015 495	4 569 338 498
Кредит кайтими	192 640 000	233 094 400	308 267 344	734 001 744	244 667 248
Соф фойда	3 218 894 667	3 870 726 633	5 258 975 785	12 348 597 085	4 116 199 028
Соф рентабеллик	67%	66%	68%	67%	67%

ЭКОЛОГИК ТАЛАБ

Экологик хавфсизлик нуқтаи назаридан ушбу лойиҳа атроф мухитга катта зарар етказмайди.

Техник – экологик хавфсизлик ходимларнинг мунтазам ўқитилиб борилиши ва ҳар ой керакли инструктажлар олиб борилиб, иш жараёни хавфсизлиги устидан қатъий назорат ўрнатиш орқали таъминланади.

Бундан ташқари, лойиҳа белгиланган меъёрлар ва норматив меъёрий ҳужжатларга асосланган ҳолда, самарали тарзда, ўрнатилган тартибда иктисодий, молиявий, экологик, ва тижорат меъёрларига асосланган ҳужжатлар юритиб, Ўзбекистон Республикаси қонунларга зид бўлмаган фаолият асосида олиб борилади.

Янада хавфсизликни таъминлаш учун эко-экспертлар гуруҳини жалб қилиш, экологик экспертиза ва санитария гигиена ҳужжатларини олиб, Давлат Санитария Эпидемиология маркази маъсулларига тақдим этиб борилиши қўзда тутилган. Умуман олганда лойиҳа экология талабларига тўлақонли жавоб бериб, ушбу талабларда кўрсатилган классификация буйича С гуруҳига мансуб деб топилди.

ХУЛОСА

Даромадлилик ва самарадорлик таҳлили шуни кўрсатмоқдаги лойиҳа рентабеллик даражаси ялпи ҳисобда **24%** фоизни ташкил қилмоқда. Шу ўринда ялпи харажатларга нисбатан соф рентабеллик ўрта ҳисобда **24%** фоизни ташкил қилмоқда. Бундан ташқари лойиҳанинг реал қопланиш муддати ялпи фойда

ҳисобидан икки йилни ташкил қилади. Реал қопланиш муддатининг лойиҳа давомийлик давридан пастлиги соҳанинг молиявий – иктисодий жозибаторлигидан хабар бериб турибди.

Таъкидлаб ўтилганидек юқори фойда нормалари лойиҳанинг барча турдаги инқирозлар ва рискларга чидамли эканлигини кўрсатмоқда. Ўндан ташқари ўртача олинishi мумкин бўлган **411 537 254 сўмлик** фойда хўжаликмақсадлари ва режаларини тўла амалга оширишга ва даромадни соҳани кенгайтириш ва бошқа фаолият турларини жорий этишга инвестиция қилиш имконини яратади.

Хулоса қилиб айтганда, юқоридаги маълумотларни ҳисобга олиб лойиҳа тижорий самарадор ва барқарор деб баҳоланади ва кредит маблағларини ўз вақтида қайтарилиши ва мўлжалланган мақсадлар ва стратегик режаларга эришиш имконини яратишга қодирлиги билан бу соҳага инвестиция киритиш лозимлигини кўрсатиб турибди.

Бу турдаги фаолиятини жорий этиш Ўзбекистон Республикасининг бугунги кундаги сиёсатига тўла мос келади ва ривожланиш, тараккий этиш учун кенг имкониятлар яратиб бериб, худуднинг иктисодий – ижтимоий ўсиши ва барқарорлигига уз хиссасини кўшади.

Барча келтирилган маълумотлар ва ҳисоб – китобларни ўрганиб чиқиб

Ташаббускор: Наркузиев Зафар Журакувич Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри худудида аҳолига хизмат кўрсатиш фаолиятини ташкил этиш мақсадида **300 000 000** миқдордаги банк тижорат кредитларини ўзлаштиришга қарор қилади ва бу маблағларни мақсадли сарфланиши буйича мажбуриятларни ўз зиммасига олади.

Ташаббускор: Наркузиев .З.Ж (имзо) _____ сана«__» _____ 2020 й.